

การนำเสนอผลงานวิจัย วัฒนธรรมกับความเสี่ยงสุขภาพ

โดย นักวิจัยวัฒนธรรมความเสี่ยงสุขภาพ

ระหว่างวันที่ 16 - 17 พฤศจิกายน 2560
ณ โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

กำหนดการ “การนำเสนอผลงานวิจัยวัฒนธรรมกับความเสี่ยงสุขภาพ”

วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤศจิกายน 2560

- 08.30 - 08.45 น. กล่าวเปิดงาน
โดย ดร. นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล
รองผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- 08.45 - 09.00 น. ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม
โดย ดร. นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์
หัวหน้าโครงการศึกษามิติสังคมวัฒนธรรมของปัจจัยเสี่ยง
- 09.00 - 10.45 น. นำเสนอประเด็น “นัยยะการตีของผู้เปราะบาง”
- หัวข้อ ความหมาย วัฒนธรรมของการตีเหล่าของคนไร้บ้าน
โดย นางสาวกรวิกา ก้อนแก้ว
(มูลนิธิกระจกเงา)
- หัวข้อ คนติดสุราในนิคมโรครื้อน ภาพสะท้อนความรุนแรงเชิงโครงสร้าง
วัฒนธรรม และความอ่อนแอเปราะบาง
โดย นางสาวนิตยา บัวสาย
(โรงพยาบาลอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ)
- หัวข้อ ประสบการณ์การเจ็บป่วยของผู้หญิงดื่มสุรา ในสถานบำบัดรักษาผู้ติดยา:
โรงพยาบาลในฐานะพื้นที่ต่อรอง
โดย นางพรชนก ทรัพย์เกิด
(สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี)
- หัวข้อ ตัวตน อัตลักษณ์การตี และแบบแผนการตีสุรา: เรื่องเล่าประสบการณ์
การตีของชีวิตภายใต้รั้วมหาวิทยาลัย
โดย อ.ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ
(คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ
โดย ผศ. ดร.ยุกติ มุกดาวิจิตร
(คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

10.45 - 11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	หัวข้อ ทำไมวัยรุ่นไม่สวมหมวกกันน็อก
11.00 - 12.30 น.	นำเสนอประเด็น “ บริบทเศรษฐกิจและการลดอันตรายจากการดื่ม ”	โดย นางณณานิษฐ์ ศิริภักกุลวัฒน์
	หัวข้อ “ความเสี่ยงทางสังคม” ที่นำไปสู่การลดอันตรายในการดื่มสุราของเกษตรกรในชนบท	(โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น)
	โดย พญ.หทัยรัตน์ โกษิยาภรณ์ (สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ)	ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ โดย ผศ. ดร.ปนัดดา ชำนาญสุข (นักวิชาการอิสระ)
	หัวข้อ การศึกษาพฤติกรรมและเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	รศ. ดร.ศักดิ์สิทธิ์ เฉลิมพงศ์ (คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
	โดย นายนรา เทียมคลี (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี)	15.00 - 15.15 น.
	หัวข้อ ประสพการณ์ของคนต้นแบบเลิกเหล้า	พักรับประทานอาหารว่าง
	โดย นางสาวจริย์ ศรีสวัสดิ์ (มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล)	15.15 - 16.15 น.
	ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ โดย นางสาวกนิษฐา ไทยกล้า (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	นำเสนอประเด็น “ รุดสู่สาธารณะกับความ (ไม่) เป็นธรรมบนถนน ”
	นพ.ยุทธกรานต์ ชินโสทร (โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)	หัวข้อ ความเสี่ยงและความปลอดภัย: การโดยสารรถสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
12.30 - 13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	โดย ดร.อมราพร สุรการ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)
13.30 - 15.00 น.	นำเสนอประเด็น “ ความหมายทางวัฒนธรรมของความปลอดภัยและความเสี่ยง ”	หัวข้อ ความไม่เป็นธรรมทางสังคมสู่ภาวะอันตรายบนท้องถนน: กรณีศึกษารถตู้โดยสารสาธารณะ
	หัวข้อ อุบัติเหตุทางถนน วัฒนธรรมราชการ กับงานประเพณี	โดย ดร.วัฒน์ กานต์ ลากสาร (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)
	โดย นางพัทยา งามหอม (โรงพยาบาลโยธิน จังหวัดโยธิน)	ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ โดย ผศ. ดร.ปนัดดา ชำนาญสุข (นักวิชาการอิสระ)
	หัวข้อ ทศนคติและท่าทีปฏิบัติของชุมชนต่อการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชนในชุมชน	รศ. ดร.ศักดิ์สิทธิ์ เฉลิมพงศ์ (คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
	โดย นางสาวดารารัตน์ ช่างด้วง (ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน)	16.15 - 16.45 น.
		สรุปและให้ข้อเสนอแนะ
		โดย ดร. นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ หัวหน้าโครงการศึกษามิติสังคมวัฒนธรรมของปัจจัยเสี่ยง

วันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560

- 09.00 - 10.30 น. นำเสนอประเด็น “สุนทรียะ เวลาว่าง และชีวิตทางสังคมของยาเสพติด”
- หัวข้อ ประสบการณ์ทางอารมณ์ ความทรงจำ และผัสสะของผู้ใช้ฝิ่น
มาเป็นระยะเวลาไม่นาน
โดย อ.พิลาสินี วงษ์นุช
(สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง)
- หัวข้อ โลกของเวลาว่าง: การนิยามความหมายเวลาของผู้ใช้เมทแอมเฟตามีน
โดย นายชัยมงคล โชติวัฒนตระกูล
(ผู้ปฏิบัติงานบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร)
- หัวข้อ ยา ยาเสพติด อาหาร: ความหมายที่หลากหลาย (และไหลลื่น)
ของ “ยาแก้ไอ” ในสังคมมุสลิม
โดย ภก.สัจญา ฮือราน
(สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จังหวัดยะลา)
- ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ
โดย ผศ. ดร.โรมัส กวาดามูช
(คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
อ.ศรยุทธ เอี่ยมเอื้อยุทธ
(คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- 10.30 - 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.45 - 12.00 น. นำเสนอประเด็น “การรื้อสร้างตัวตนและความทนทุกข์จากยาเสพติด”
- หัวข้อ จากผู้ขาย...สู่อาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อน
โดย นางสาวลาวัลย์ เวชอภิกุล
(นิสิตปริญญาเอกคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- หัวข้อ ความทุกข์ของสตรีไทยมุสลิมที่สามัคคีสารเสพติด
โดย อ.ฮัสนาห์ โต๊ะพา
(คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)
- ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ
โดย ผศ. ดร.โรมัส กวาดามูช
(คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

อ.ศรยุทธ เอี่ยมเอื้อยุทธ
(คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

- 12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 14.45 น. นำเสนอประเด็น “อัตลักษณ์ทางสังคมของผู้สูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ และพื้นที่สูบบุหรี่”
- หัวข้อ ยากลาย: ความเป็นตัวตน ผัสสะ และสุนทรียะ
โดย นายสามารถ สุวรรณภักดี
(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวคู จังหวัดนครศรีธรรมราช)
- หัวข้อ บุหรี่: ประสบการณ์ ผัสสะ การเลิกบุหรี่
โดย นางสาวดวงใจ สอนเสนา
(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปอพาน จังหวัดมหาสารคาม)
- หัวข้อ พื้นที่ห้ามสูบบุหรี่: ความหมายและมุมมองของนักสูบบุหรี่ในบริบทของชุมชน
โดย นางวยุธฉัตร สุบิน
(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกเทียม จังหวัดอุบลราชธานี)
- หัวข้อ อรรถประโยชน์ทางสังคมของการสูบบุหรี่ในมุมมองวัยรุ่น
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
โดย นายอนุชา ยาวีไชย
(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพนานิคม จังหวัดเพชรบูรณ์)
- ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะ
โดย ดร.สุรสม กฤษณะจุกะ
(คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี)
ดร.จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ
(คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร)
- 14.45 - 15.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.00 - 15.30 น. สรุปปิดการประชุมโครงการนักวิจัยวัฒนธรรมกับความเสี่งสุขภาพ
โดย ดร. นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์
หัวหน้าโครงการศึกษามิติสังคมวัฒนธรรมของปัจจัยเสี่ง

ความหมาย วัฒนธรรมของการตีหม้อของคนไร้บ้าน

กรวิกา ก้อนแก้ว

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาการตีหม้อของคนไร้บ้านเพื่อมุ่งตอบคำถามว่า คนไร้บ้านมีมุมมองต่อหน้าที่ทางสังคมของการตีหม้ออย่างไร และคนในสังคมมีมุมมองต่อคนไร้บ้านที่ตีหม้ออย่างไร แบบแผนการตีหม้อของคนไร้บ้านเป็นอย่างไร และมีปัจจัยเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองใดบ้าง ที่เป็นแรงผลักดันให้คนไร้บ้านหันมาพึ่งพาหม้อ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกต จากคนไร้บ้านที่ตีหม้อจำนวน 10 คน ประชาชนทั่วไป จำนวน 5 คน และร้านขายของชำ 1 ร้าน ผลการศึกษาพบว่า 1) หน้าที่ทางสังคมของการตีหม้อ ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ประโยชน์ทางอาชีพ และการมีชีวิตรอดในพื้นที่สาธารณะ 2) มุมมองของคนในสังคมต่อคนไร้บ้านที่ตีหม้อคือ คนไร้บ้านเป็นคนอันตราย อยู่นอกกฎหมาย 3) การตีหม้อของคนไร้บ้านส่วนใหญ่จะตีหม้อขาราคาถูก โดยลักษณะการตีหม้อมีทั้งตีคนเดียวและตีเป็นกลุ่ม ส่วนช่วงเวลาที่ตีหม้อ มักจะตีระหว่างเวลาทำงานและหลังจากเสร็จงานแล้ว 4) แรงผลักดันทางสังคมที่ทำให้คนไร้บ้านหันมาพึ่งพาหม้อ ได้แก่ ปัญหาครอบครัว ความยากจน ความชรา ไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง ไร้แรงบันดาลใจ และไม่มีเป้าหมายในชีวิต

กรวิกา ก้อนแก้ว

ที่ทำงานในปัจจุบัน	หัวหน้าโครงการโรงพยาบาลมีสุข มูลนิธิกระจกเงา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2548 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน หัวหน้าโครงการโรงพยาบาลมีสุข พ.ศ. 2553 หัวหน้าโครงการนำร่อง ICT เพื่อผู้ป่วยเด็ก ในโรงพยาบาล พ.ศ. 2551 - 2552 หัวหน้าโครงการพัฒนาศักยภาพแกนนำ เยาวชนจิตอาสาในสถานศึกษา
ผลงานวิชาการ	Komwika Konkaew. (2016). A Model of Mobilization Process to Enhance Immunity for Disadvantaged Children in Social Change: A Case Study of A Non - Government Organization. Oral Presentation at International Conference on Society of Business, Economics, Social Science & Humanities. April 29 - 30, 2016. Osaka, Japan กรวิกา ก้อนแก้ว. (2560). รูปแบบกระบวนการขับเคลื่อนเพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันเด็กด้วยโอกาสภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคม: กรณีศึกษาองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. นำเสนอปากเปล่าในงานการประชุมวิชาการร่วมกับสมาคม รัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย วันที่ 17 - 18 มีนาคม 2560 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โทรศัพท์	092-263-6915
อีเมลล์	keng@mirror.or.th

คนติดสุราในนิคมโรคเรื้อน: ภาพสะท้อนความรุนแรงเชิงโครงสร้างวัฒนธรรม
และความอ่อนแอเปราะบาง

นิตยา บัวสาย

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามว่า “ทำไมคนที่อาศัยอยู่ในนิคมโรคเรื้อนถึงติดสุรา” เก็บมูลภาคสนามในนิคมโรคเรื้อนแห่งหนึ่ง ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งการสังเกตแบบมีและไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ป่วยโรคเรื้อนคนในครอบครัว ชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียง และเจ้าหน้าที่สุขภาพที่รับผิดชอบดูแลนิคมโรคเรื้อน งานวิจัยมีข้อค้นพบสำคัญคือ สาเหตุที่ทำให้ติดสุราส่วนหนึ่งไม่ได้เกิดจากความเปราะบางของพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลเหมือนภาพตายตัวที่สังคมกล่าวโทษ แต่การติดสุราเรื้อรังของคนในนิคมโรคเรื้อนเกิดจาก “ความเจ็บป่วยทางสังคม” (Social suffering) อันเป็นผลผลิตจากประวัติศาสตร์และผลลัพธ์ที่คาดไม่ถึงของการดำเนินแผนงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของรัฐไทย ที่ตั้งอยู่บนฐานคิดการเสริมพลัง การสังคมสงเคราะห์ และการเยียวยารักษาทางการแพทย์ ในขณะที่เดียวกัน การติดสุราของคนในนิคมโรคเรื้อน ยังเป็น “กระบวนการ” ตอบโต้ และต่อรองต่อความรุนแรงเชิงโครงสร้าง ความรุนแรงทางวัฒนธรรม อคติและการกีดกันทางสังคม ที่ตอกย้ำและผลิตซ้ำความรุนแรงอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันในชีวิตประจำวัน และเป็นความรุนแรงที่รับรู้ต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่น จนผู้คนทั้งภายในและภายนอกนิคมโรคเรื้อนมองว่าความรุนแรงเหล่านี้เป็นความรุนแรงที่ยอมรับได้ และเป็นเรื่องปกติธรรมดา (normalization) ที่เกิดขึ้นในนิคมโรคเรื้อน

นิตยา บัวสาย

ที่ทำงานปัจจุบัน

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หัวหน้าศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง
กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลอำนาจเจริญ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 ผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง
สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน สภากาชาด

พ.ศ. 2550 พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2547 หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติทั่วไป
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2543 พยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาด

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการ
หัวหน้าศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง ศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง
กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลอำนาจเจริญ

พ.ศ. 2543 - 2553 พยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการ
งานเวชปฏิบัติชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองอำนาจเจริญ

ผลงานวิชาการ

- Homeward to dying home การดูแลระยะสุดท้ายที่ใช้บ้าน
เป็นเรือนนอน ศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง โรงพยาบาลอำนาจเจริญ

- การพัฒนารูปแบบการบริหารยาผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชน
ศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง โรงพยาบาลอำนาจเจริญ

- รูปแบบการพัฒนาความสามารถในการดำเนินชีวิตสำหรับผู้ป่วย
จิตเวชเรื้อรังในชุมชนศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง
โรงพยาบาลอำนาจเจริญ

โทรศัพท์

081-976-2707

อีเมล

nittaya.buasai@gmail.com

ประสบการณ์การเจ็บป่วยของผู้หญิงที่มึนศีรษะ ในสถานบำบัดรักษาผู้ติดยา:
โรงพยาบาลในฐานะพื้นที่ต่อรอง

พรชนก ทรัพย์เกิด

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ศึกษาประสบการณ์การเจ็บป่วยของผู้หญิงที่มึนศีรษะในสถานบำบัดรักษาผู้ติดยา เพื่อตอบคำถามว่าหน้าที่ของโรงพยาบาลที่มีต่อผู้หญิงที่มึนศีรษะในการเข้ามาอยู่บำบัดรักษาคืออะไร โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากผู้ป่วยหญิงจำนวน 7 คน ที่พักรักษาตัวอยู่ในตึกผู้ป่วยหญิงสถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด แห่งชาติบรมราชชนนี ร่วมกับการสัมภาษณ์ญาติและพยาบาลที่ดูแล จากการศึกษาพบว่า โรงพยาบาลมีหน้าที่ต่อผู้ป่วยหญิงอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) โรงพยาบาลเป็นสถานที่ควบคุม 2) โรงพยาบาลในฐานะสถาบันทางสังคมที่มอบบทบาทให้กับผู้ป่วยและสร้างมาตรฐานการรักษาโรค และ 3) โรงพยาบาลในฐานะเป็นพื้นที่ต่อรองทางสังคมระหว่างผู้ป่วยกับญาติ ด้วยการสวมบทบาทของผู้ป่วย โดยให้บุคลากรทางแพทย์เป็นผู้ยืนยันความเจ็บป่วยและผ่านกระบวนการบำบัดรักษาเพื่อเป็นการเปลี่ยนผ่านจากคนไม่ดีเป็นคนดี โดยมีการรับประกันจากบุคลากรทางการแพทย์ อีกทั้งเป็นการยืนยันแสดงให้เห็นถึงความพยายามตั้งใจที่ทำได้เพื่อครอบครัว แม้การอยู่ในโรงพยาบาลอาจมีกฎระเบียบมากมายแต่ก็ยอมอยู่เพื่อให้คนในครอบครัวยอมรับ

พรชนก ทรัพย์เกิด

ที่ทำงานปัจจุบัน

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547 พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534 ศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขารัฐศาสตร์ เอกบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2532 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง
วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน หัวหน้าสำนักนิเทศยาและสารเสพติด
พ.ศ. 2556 - 2558 หัวหน้างานแผนงานและพัฒนาคุณภาพ
พ.ศ. 2545 - 2552 หัวหน้าตึกระยะบำบัดฟื้นฟู
พ.ศ. 2544 - 2545 ให้คำปรึกษาทางเว็บบอร์ดและสายด่วน
ยาเสพติด 1165
พ.ศ. 2532 - 2544 ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดระยะบำบัดด้วยยา

ผลงานวิชาการ

บทความ “จน เครียด กินเหล้า การผลิตซ้ำทางสังคมของคนจน”
การประชุมวิชาการสังคมศาสตร์สุขภาพ ครั้งที่ 1 ปี 2555 : ความ
ไม่เป็นธรรมทางสุขภาพและปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ ในหัวข้อ
โลกาภิวัตน์และความไม่เป็นธรรมทางสุขภาพ Health inequity
and globalization ระหว่างวันที่ 30 เมษายน - 1 พฤษภาคม 2555 ณ
ห้องประชุมภาณุมาศ ชั้น 10 โรงแรมรอยัลริเวอร์ บางพลัด
กรุงเทพฯ

โทรศัพท์

081-640-4848

อีเมลล์

nok_mam@yahoo.com, nokmam@gmail.com

ตัวตน อัตลักษณ์การตีพิมพ์ และแบบแผนการตีพิมพ์:
เรื่องเล่าประสบการณ์การตีพิมพ์ของชีวิตภายใต้รั้วมหาวิทยาลัย

ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งตอบคำถามว่าเพราะเหตุใดมาตรการและกิจกรรมเพื่อลดการตีพิมพ์ของนักศึกษาที่ผ่านมาถึงขาดประสิทธิผล วิธีการศึกษาในครั้งนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรการและกิจกรรมเพื่อลดการตีพิมพ์ของนักศึกษาที่ผ่านมารวมกับการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิทยาแบบเล่าเรื่อง (narrative method) จากผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า มาตรการและการดำเนินการที่ผ่านมาไม่มีประสิทธิผล เนื่องจากความเชื่อและภาพเหมารวมที่มีต่อนักศึกษาที่ตีพิมพ์ไม่ถูกต้อง จำนวนทั้งสิ้น 4 ประการ คือ 1) กิจกรรมการรับน้องเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่นำไปสู่การตีพิมพ์ในรั้วมหาวิทยาลัย 2) นักศึกษาที่ตีพิมพ์เป็นคนที่ใช้เวลาวางไม่เป็นประโยชน์หรือไม่รู้จักหน้าที่ของตน 3) ระบบความเป็นรุ่นพี่รุ่นน้องทำให้นักศึกษาปีที่ 1 ไม่สามารถปฏิเสธการตีพิมพ์ได้ และ 4) นักศึกษาเป็นวัยรุ่นผู้ประจบ จากนั้นผู้วิจัยนำเสนอวิธีชีวิตและแบบแผนการตีพิมพ์เพื่อให้เห็นว่าแบบแผนการตีพิมพ์ของนักศึกษาเป็นอย่างไร และนำเสนอให้เห็นความเกี่ยวพันระหว่างตัวตน อัตลักษณ์ และแบบแผนการตีพิมพ์ในแง่ของการพยายามในการข้ามระยะเปลี่ยนผ่านของรั้วมหาวิทยาลัย

ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ

ที่ทำงานปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2559 ปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาสังคมและสุขภาพ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2551 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2547 วิทยาศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2552 - 2553 นักจิตวิทยาคลินิกและนักวิจัย โครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย

สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนกนครินทร์

พ.ศ. 2551 - 2552 นักจิตวิทยาคลินิก Internship โรงพยาบาลสวนปรุงและสถาบันพัฒนาการ

เด็กราชชนกนครินทร์

พ.ศ. 2548 - 2550 นักจิตวิทยาคลินิกฝึกปฏิบัติงาน โรงพยาบาลศรีธัญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล สถาบันประสาทวิทยา และสถาบันกัลยาราชชนกนครินทร์

ผลงานวิชาการ

ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ, อารยา ผลัญญา, ทศนีย์ หอมกลิ่น, กุลวดี ทองโพบูลย์, พิมพ์มาศ ตาปัญญา, รติพันธ์ ถาวรภูมิชาติ. (2560). ความตรงและความเที่ยงของแบบสอบถามแรงจูงใจในการตีพิมพ์ฉบับปรับปรุงในนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 62 (3), 223 - 232.

พิมพ์มาศ ตาปัญญา, ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ, ศจีแพรว โปธิกุล. (2557). การศึกษาเปรียบเทียบการทำงานของสมองด้านการทำหน้าที่เชิงบริหารจัดการในนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีรูปแบบการตีพิมพ์แอลกอฮอล์และเพศที่แตกต่างกัน. *วารสารจิตวิทยาคลินิก*, 45 (2), 10 - 22.

ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ. (2557). การพัฒนาและการศึกษาคุณสมบัติการวัดทางจิตวิทยาของมาตรวัดปัญหาจากการตีพิมพ์สำหรับนักศึกษา. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 59 (4), 355 - 369.

ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ, กนกรัตน์ สุขะตุงคะ, เขียรชัย งามทิพย์วัฒนา. (2551). บุคลิกภาพกับความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาจากการใช้สารของนักศึกษาอุดมศึกษา. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 53 (4), 355 - 386.

โทรศัพท์ 081-992-5359 อีเมลล์ sk_chaiyun@hotmail.com

“ความเสี่ยงทางสังคม” ที่นำไปสู่การลดอันตรายในการติ่มสุราของเกษตรกรในชนบท

หทัยรัตน์ โกษิยาภรณ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษามุมมองและพฤติกรรม “การลดอันตราย” (Harm reduction) จากการติ่มสุราของเกษตรกรในชนบท เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า ภายใต้เงื่อนไขการดำรงชีวิตใน “วัฒนธรรมเกษตรกร” ซึ่งทำให้เกษตรกรจำนวนหนึ่งไม่สามารถเลี่ยงการติ่มสุราซึ่งไม่ต้องการจะติ่มได้ เกษตรกรเหล่านี้มีวิถีคิดและวิถีปฏิบัติเพื่อควบคุมอันตรายที่เกิดจากการติ่มสุราอย่างไรบ้าง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมจากชาวไร่ ชาวโพต จำนวน 5 คน และคนในครอบครัว จำนวน 5 คน ซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดน่าน จากการศึกษา พบว่า “ความเสี่ยงทางสังคม” (Social Risks) ซึ่งหมายถึง การสูญเสียความสัมพันธ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดีในหมู่ชาวไร่ชาวโพตหากไม่ไปร่วมติ่มสุรากับกันนั้น มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจติ่มสุรามากกว่า “ความเสี่ยงสุขภาพ” (Health Risks) หรือ ความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อตัวเองและคนอื่นจากการติ่มสุรา อย่างไรก็ตาม วิธีการและแนวคิดในการจัดลำดับความสำคัญ (Hierarchies of Risks) ระหว่างความเสี่ยงทั้งสองประการ รวมทั้งวิถีปฏิบัติเพื่อลดอันตรายจากการติ่มสุรานั้นแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เช่น บางคนติ่มสุราพร้อมกินข้าว บางคนเมื่อเมาแล้วจะเดินกลับบ้านแทนการขี่รถมอเตอร์ไซค์ บางคนลดปริมาณสุราที่ติ่มต่อแก้วลง เป็นต้น

หทัยรัตน์ โกษิยาภรณ์

ที่ทำงานปัจจุบัน

นายแพทย์ปฏิบัติการ (นักวิจัย)
สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ
กองการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 แพทยศาสตร์บัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน นักวิจัย สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพ
ระหว่างประเทศ กองการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. 2559 - 2560 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสองแคว จังหวัดน่าน
พ.ศ. 2557 - 2559 แพทย์ประจำ โรงพยาบาลสองแคว จังหวัดน่าน
พ.ศ. 2556 - 2557 แพทย์เพิ่มพูนทักษะ โรงพยาบาลน่าน
จังหวัดน่าน

โทรศัพท์

087-693-1314

อีเมล

hathairatko@gmail.com

การศึกษาพฤติกรรมและเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดกฎหมาย
ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551
ของผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นรา เทียมคลี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาพฤติกรรมและเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อมุ่งตอบคำถามว่ามีเหตุและปัจจัยใดที่ทำให้ผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงยังมีการกระทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการบันทึกภาคสนาม โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านค้าปลีกที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทร้านโชห่วยหรือร้านขายของชำ จำนวน 3 คน พบว่า การกระทำผิดกฎหมายของผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้มีเหตุผลด้านรายได้เท่านั้น แต่ยังมีเหตุผลด้านสังคม ชุมชน กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เป็นธรรม ความเชื่อและการให้ความหมายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะต่างๆ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างร้านโชห่วย หรือร้านขายของชำและชุมชนที่ทำให้พื้นที่ของร้านขายของชำไม่ได้เป็นเพียงพื้นที่ในการซื้อขายสินค้าเท่านั้น หากแต่ยังมีความหมายอื่นๆ ที่ซ้อนทับกันด้วย เช่น พื้นที่ในการพบปะ พื้นที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร พื้นที่ในการต่อรอง และบทบาทในการช่วยเหลือด้านการเงินทางอ้อมให้กับคนในชุมชน

นรา เทียมคลี

ที่ทำงานปัจจุบัน	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กลุ่มควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2553 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กลุ่มควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2555 - 2557 นักวิชาการสาธารณสุข (พนักงานราชการ) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2554 - 2555 ผู้ช่วยนักวิจัย หน่วยปฏิบัติการวิจัยและ วิชาการด้านการควบคุมยาสูบภาคเหนือตอนล่าง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2553 - 2554 นักวิชาการสาธารณสุข (ลูกจ้างชั่วคราว) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
ผลงานวิชาการ	นรา เทียมคลี, ปิยะรัตน์ นิมพิทักษ์พงศ์, และ ชูรณี พิษณุกุลมงคล. (2012). การสำรวจการขายบุหรี่ออนไลน์ในประเทศไทย. วารสารสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 42(3), 32-43.
โทรศัพท์	089-036-7621
อีเมล	nara_ron@yahoo.com

ประสบการณ์ของคนต้นแบบเลิกเหล้า

จรรย์ ศรีสวัสดิ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาประสบการณ์การเป็นคนต้นแบบเลิกเหล้าของ “ลุงดำ” เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า ปัจจัยอะไรในกระบวนการเป็นคนต้นแบบเลิกเหล้าที่มีส่วนทำให้ลุงดำกลับไปดื่มแอลกอฮอล์ซ้ำ และทำให้ลุงดำไม่กลับมาดื่มทำกิจกรรมลด ละ เลิก แอลกอฮอล์ กับองค์กรของผู้วิจัยอีก จากการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ลุงดำ คนในครอบครัว และคนในชุมชนที่ลุงดำอาศัยอยู่ รวมทั้งการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมลด ละ เลิก แอลกอฮอล์ในชุมชน ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้ลุงดำกลับไปดื่มแอลกอฮอล์ซ้ำและไม่กลับมาดื่มทำกิจกรรมกับองค์กรผู้วิจัย ด้านหนึ่งเกิดจาก “ความรู้สึกผิด” ที่ไม่สามารถทำตาม “ความคาดหวังความสมบูรณ์แบบ” ของการเป็นบุคคลต้นแบบได้ ซึ่งความคาดหวังนี้เกิดขึ้นทั้งจากตัวลุงดำเองและคนรอบข้าง เมื่อลุงดำไม่สามารถบรรลุความคาดหวังดังกล่าวได้ จึงรู้สึกผิดและไม่กล้ากลับมาทำกิจกรรมกับองค์กรของผู้วิจัยอีก นอกจากนี้ ปัจจัยอีกด้านหนึ่ง คือ “ความทุกข์ทางสังคม” หรือปัญหาชีวิตที่ลุงดำเผชิญในขณะที่เป็นบุคคลต้นแบบที่ส่งผลให้ลุงดำกลับมาดื่มแอลกอฮอล์ซ้ำ ทั้งที่เลิกไปได้มานานแล้ว

จรรย์ ศรีสวัสดิ์

ที่ทำงานปัจจุบัน

หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมภาคีเครือข่าย มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2545 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน ผู้ประสานงานเครือข่าย/หัวหน้าฝ่ายส่งเสริม
ภาคีเครือข่าย มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล

พ.ศ. 2549 - 2555 ผู้ประสานงานโครงการ/ผู้ช่วยนักวิจัย
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลงานวิชาการ

7 ประสบการณ์ 7 ชุมชน ลด ละ เลิกเหล้า ลดผลกระทบ
จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

โทรศัพท์

081-806-2209

อีเมลล์

poo64120@hotmail.com

สุรากับวิถีสล่า

รักชนก จินดาคำ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษามุมมองและปฏิบัติการ “ลดอันตราย” (harm reduction) จากการดื่มสุราของ “สล่า” หรือผู้ประกอบการอาชีพช่างในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า ภายใต้ “วัฒนธรรมสล่า” ที่ทำให้ “ช่างใหญ่” ต้องดื่มสุราเพื่อรักษา “ช่างน้อย” หรือเครือข่ายแรงงานที่มาเป็นลูกมือในการทำงาน ทั้งที่ตัวช่างใหญ่เองไม่ต้องการดื่มสุรา ด้วยเหตุผลทางสุขภาพและเศรษฐกิจนั้น ช่างใหญ่เหล่านี้มีวิถีคิดและวิถีปฏิบัติเพื่อควบคุมการดื่มสุราของตัวเองอย่างไรไม่ให้อันตรายต่อตัวเองและยังสามารถรักษาเครือข่ายแรงงานไว้ได้อยู่ในเวลาเดียวกันจากการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์อย่างไม่มีส่วนร่วม ทั้งจากกลุ่มสล่า ภรรยาของสล่า และบุคลากรสุขภาพที่ทำกรบำบัดรักษาผู้ป่วยติดสุราในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยพบว่า การดื่มสุรามีความสำคัญไม่น้อยในเครือข่ายสล่า ทั้งในแง่สัญลักษณ์ประกอบพิธีกรรมก่อนการสร้างบ้านและเฟอร์นิเจอร์อื่นๆ ในแง่การกระชับความสัมพันธ์ของสล่าใหญ่และสล่าน้อยให้แน่นแฟ้นเป็นกลุ่มเดียวกัน และที่สำคัญคือในแง่เศรษฐกิจที่ช่วยให้สล่าใหญ่ได้มาและรักษาไว้ซึ่งแรงงานเพื่อช่วยทำงานในครั้งต่อไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสล่าใหญ่จำนวนหนึ่งมีปัญหาสุขภาพจากการดื่มสุรา จึงได้หาวิธีการช่วยลดอันตรายจากการดื่มสุราเมื่อต้องดื่มกับสล่าน้อย เช่น การลดปริมาณการดื่มต่อครั้ง การฝากสุราไว้ที่ภรรยาของตัวเองซึ่งเป็นที่เกรงใจของสล่าน้อย การกินบอระเพ็ดก่อนดื่มเพื่อให้รสชาตสุราเปลี่ยนไปและทำให้ดื่มได้น้อยลง เป็นต้น ผู้วิจัยยังพบว่า ในบางกรณีนั้นวิธีการต่างๆ เหล่านี้ นอกจากจะช่วยให้สล่าใหญ่สามารถลดอันตรายจากการดื่มสุราได้แล้ว ยังจงใจให้สล่าน้อยลดการดื่มของตัวเองตามไปด้วย

รักชนก จินดาคำ

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการ

แผนงานพัฒนาระบบการดูแลผู้มีปัญหาสุราและสารเสพติด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2559 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2543 ศิลปะศาสตรบัณฑิต สาขามนุษยศาสตร์สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน นักวิชาการ

แผนงานพัฒนาระบบการดูแลผู้มีปัญหาสุราและสารเสพติด

พ.ศ. 2552 - 2553 ผู้ประสานงาน

แผนงานการบำบัดฟื้นฟูทางเลือกในผู้ที่มีปัญหาการดื่มสุรา

พ.ศ. 2550 - 2551 นักวิจัยภาคสนาม โครงการวิจัยอักษุมชนสถาบันวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2547 - 2549 ผู้ประสานงานชุมชน

โครงการฟื้นฟูวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนเกาะล้านตา

พ.ศ. 2541 - 2547 นักพัฒนาชุมชน

กลุ่มปฏิบัติงานคนจนเมือง (COPA)

โทรศัพท์

081-483-4974

อีเมล

nok_aar@hotmail.com

อุบัติเหตุทางถนน วัฒนธรรมราชการ กับงานประเพณี

พัทยา งามหอม

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาปัญหา อุปสรรคที่ทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมุ่งทำความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระบบราชการ และกรอบแนวคิดในการดำเนินงานที่อาศัยทฤษฎีความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งมุ่งเน้นการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ความรู้ และกระตุนจิตสำนึก โดยขาดการศึกษาเชิงลึก และการมองสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุภายใต้มุมมองทางสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลต่อการออกแบบแผนงานด้านสุขภาพเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

การวิจัยชิ้นนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 20 คน รวมทั้งการสืบค้นเอกสารวิชาการการศึกษาที่ผ่านมา ผลการศึกษาพบว่า ระบบราชการสร้างวัฒนธรรมการบูรณาการที่ยั่งยืน มีการสร้างภาพผ่านพิธีกรรมเชิงสัญลักษณ์ โดยการดำเนินงานจริงยังแยกส่วนตามข้อสั่งการ ทำให้ขาดการวิเคราะห์การวางแผนงาน และการสร้างแนวทางการทำงานจากหลากหลายมุมมอง ตลอดจนระบบราชการยึดติดการรายงานเป็นสำคัญ ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดที่ขาดความเหมาะสม ทำให้มีการสร้างวัฒนธรรมการรายงานที่ไม่เป็นจริง เพื่อความอยู่รอดของผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงาน และระบบราชการยึดติดกับการสื่อสารในแนวตั้ง จนเกิดวัฒนธรรมการรอข้อสั่งการ และไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม รวมถึงประเพณีต่างๆ ส่งผลต่อการดำเนินงานอุบัติเหตุทางถนนที่ไม่ลดลงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

พัทยา งามหอม

ที่ทำงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ งานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลโสธร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 ประกาศนียบัตรการศึกษาต่อเนื่อง สาขาพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเพื่อจัดการระบบการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บ พ.ศ. 2539 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน ผู้ช่วยเลขานุการ Service Plan สาขาอุบัติเหตุฉุกเฉิน จังหวัดยโสธร และเครือข่ายบริการที่ 10 พ.ศ. 2559 พยาบาลผู้ประสานงานด้านการบาดเจ็บ ประจำศูนย์บริหารงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลโสธร พ.ศ. 2557 เลขานุการ Service Plan สาขาอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลโสธร พ.ศ. 2539 พยาบาลวิชาชีพประจำงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลโสธร
โทรศัพท์	098-480-0191
อีเมล	tayawat2013@gmail.com

ทัศนคติและท่าทีปฏิบัติของชุมชนต่อการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชนในชุมชน

ดารารัตน์ ช้างด้วง

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาทัศนคติและท่าทีปฏิบัติของชุมชนต่อการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชนในชุมชน และศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการต่อความเสี่ยงในชีวิตประจำวันของกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ การประเมินลำดับชั้นของความเสี่ยง (Hierarchies of risk) วิธีการลดอันตราย (Harm reduction) การประเมินความเสี่ยงสุขภาพ (Health risks) และความเสี่ยงทางสังคม (Social risks) โดยมุ่งตอบคำถามว่าชุมชนมีมุมมองและท่าทีปฏิบัติต่อการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชนในชุมชนอย่างไร การให้ความหมายของคนในชุมชนถึงนิยามความเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ที่พร้อมจะใช้รถจักรยานยนต์ และบทบาทของชุมชนต่อการจัดการปัญหาการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชน เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มคนในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ครู ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป จำนวน 17 คน ในประเด็นความคิด มุมมอง และการแสดงออกต่อความเสี่ยงการประเมินความเสี่ยงทางสังคมและความเสี่ยงทางสุขภาพ การจัดการป้องกันและลดผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงจากการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชนในชีวิตประจำวัน และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยสังเกตพฤติกรรมคนในชุมชนและท่าทีปฏิบัติเมื่อเห็นเด็กในชุมชนขับขี่รถจักรยานยนต์ และสถานการณ์ที่คนในชุมชนคิดค้านหรือสนับสนุนการขับขี่รถจักรยานยนต์ของเด็กในชุมชน

งานวิจัยพบว่า คนในชุมชนไม่ได้เพิกเฉยต่อปัญหาเด็กขี่รถจักรยานยนต์ แต่มีมุมมองหรือการให้ความหมายถึงความเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ ที่พร้อมจะใช้มอเตอร์ไซค์แตกต่างจากมุมมองของคนทำงานด้านอุบัติเหตุ ในชุมชนมีเทคนิควิธีการลดอันตรายเฉพาะตัวที่ถูกถ่ายทอดจากผู้ใหญ่สู่เด็ก และชุมชนมีการประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพและความเสี่ยงทางสังคมก่อนมีพฤติกรรมการใช้รถจักรยานยนต์ของเด็กในชุมชน ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นความรู้ที่สามารถยกระดับมาสู่การจัดการปัญหาเด็กขี่มอเตอร์ไซค์ได้

ดารารัตน์ ช้างด้วง

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการแผนเยาวชนกับความปลอดภัยทางถนน
ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน
มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (บัณฑิตอาสาสมัคร)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน นักวิชาการแผนเยาวชนกับความปลอดภัย
ทางถนนศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน
มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย

พ.ศ. 2556 - 2557 เจ้าหน้าที่ประสานงานและพนักงานสัมภาษณ์
โครงการพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณภาพชีวิต (EQ-5D-5L) และ
การวัดน้ำหนัก อรรถประโยชน์ในประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการ
ประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) กระทรวง
สาธารณสุข

พ.ศ. 2556 (มกราคม - พฤษภาคม) พนักงานสัมภาษณ์
โครงการศึกษาผลของนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในประเทศไทย ครั้งที่ 1 ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2554 - 2555 เจ้าหน้าที่บริหารงานโครงการ CSR
บริษัทรักลูกกรุ๊ป

พ.ศ. 2553 - 2554 หัวหน้าการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย ตำบลหนองกะขะ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

โทรศัพท์

086-831-1057

อีเมล

dararat@roadsafetythai.org

ทำไมวัยรุ่นไม่สวมหมวกกันน็อก

ณณาริษฐ์ ศิริภักกุลวัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกกันน็อก การให้ความหมายต่อการสวมหมวกกันน็อก และกาละ เทศะของการสวมหมวกกันน็อกของวัยรุ่นขณะขับซิ่งรถจักรยานยนต์ โดยมีคำถามวิจัยหลักคือ ทำไมวัยรุ่นไม่สวมหมวกกันน็อกขณะขับซิ่งรถจักรยานยนต์ และกาละ เทศะไหนที่วัยรุ่นสวมหมวกกันน็อกขณะขับซิ่งรถจักรยานยนต์ เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มวัยรุ่น อายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี ในเขตอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 7 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาผ่านแนวคิดทฤษฎี ข้อค้นพบสำคัญคือ 1) การให้ความหมายของความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการไม่สวมหมวกกันน็อก แต่วัยรุ่นคิดว่าอุบัติเหตุเกิดจากความประมาท ขับด้วยความเร็ว การเมา หรือเกิดจากคนและสัตว์ที่กีดขวางทางกะทันหัน ในทางกลับกัน วัยรุ่นกลุ่มนี้มองว่าการสวมหมวกกันน็อก อาจเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ เพราะหมวกกันน็อกไม่ได้มาตรฐาน ปิดบังการมองเห็นหรือการได้ยิน 2) กาละ เทศะ ที่มีผลต่อการตัดสินใจสวมหมวกกันน็อกของวัยรุ่น ได้แก่ การขับซิ่งรถจักรยานยนต์บนถนนสายหลักหรือเดินทางไกลออกนอกหมู่บ้านตั้งแต่ 10 กิโลเมตรขึ้นไป และการขับซิ่งรถจักรยานยนต์เข้าไปในพื้นที่เคร่งครัด เช่น สถานีราชการ โรงงาน เป็นต้น

ณณาริษฐ์ ศิริภักกุลวัฒน์

ที่ทำงานปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2542 พยาบาลศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพบุรุษรัตนราช
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2542 - ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพ แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2536 - 2540 พยาบาลเทคนิค แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2535 - 2536 พยาบาลเทคนิค แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
ผลงานวิชาการ	- การจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน โดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชน เทศบาลตำบลโคกสูง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น - การเฝ้าระวังภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉินโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลบ้านดง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์	099-247-8798
อีเมล	schanatipf@gmail.com

ความเสี่ยงและความปลอดภัย: การโดยสารรถตู้สาธารณะ
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

อมราพร สุรการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มุ่งทำความเข้าใจถึงการรับรู้อันตรายและความเสี่ยง โดยศึกษาถึงเงื่อนไขที่มีต่อการรับรู้อันตรายและความเสี่ยงของคนขับรถตู้และผู้โดยสารรถตู้สาธารณะ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและกระบวนการศึกษาตามแนวคิดเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnography Research) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมจากคนขับรถตู้สาธารณะ ผู้โดยสารรถตู้สาธารณะ นายท่ารถ เจ้าของคิวรถตู้โดยสารสาธารณะ จำนวน 12 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า เงื่อนไขและการรับรู้ต่ออันตรายและความเสี่ยงของคนขับรถตู้และผู้โดยสารรถตู้สาธารณะ ประกอบด้วย 1) อันตรายที่เกิดจากรถตู้มีอยู่จริง อันเนื่องมาจากระบบโครงสร้างของรถตู้ที่ไม่เหมาะสมกับการใช้โดยสารและจากการรับรู้ภาพลักษณ์จากสัญญาณว่ารถตู้มีความอันตราย 2) ความคุ้นเคยของคนขับต่อความเสี่ยงที่ให้ความสำคัญต่อความเสี่ยงทางสังคมมากกว่าความเสี่ยงทางสุขภาพ 3) ความคุ้นเคยของผู้โดยสารต่อความเสี่ยงในเชิงวัฒนธรรมของความเป็นคนไทย เช่น ไม่กล้าบอกสิ่งที่ถูกต้อง ไม่รักษากฎระเบียบ การกลัวต่ออำนาจ และ 4) รัฐบาลไม่ให้ความสำคัญกับการเดินทางของคนที่อยู่ในเขตปริมณฑลและการไม่บังคับกฎหมายอย่างแท้จริง

อมราพร สุรการ

ที่ทำงานปัจจุบัน อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 วิทยาศาสตร์สุขภาพบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2545 การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2534 พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2544 - 2558 อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2540 - 2543 อาจารย์ประจำแผนกสุขภาพจิต

พ.ศ. 2534 - 2540 พยาบาลประจำโรงพยาบาลรามารามิบัติ

ผลงานวิชาการ

Amaraporn Surakarn. (2012). Factor Structure: A Study of Adjustment in Gifted Students in Science and Mathematics. Poster Presentation at The Asian Conference on Psychology and the Behavioral Sciences 2012 (ACP 2012) The Ramada Hotel, Osaka, Japan, June 15-18, 2015

Amaraporn Surakarn. (2015). Factor Structure :A Study of Psychological Capital in Nursing Students at Government Universities in Thailand. Oral Presentation at The Asian Conference on Psychology and the Behavioral Sciences 2015 (ACP 2015) The Osaka International Convention Center, Osaka, Japan , March 26-29, 2015

อมราพร สุรการ. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุของการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 10(3), 1-7

อมราพร สุรการ. (2557). การดูแลสุขภาพจิต:การมีส่วนร่วมของชุมชน. *วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)*, 12(6), 176-184.

อมราพร สุรการ. (2558). การศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่มีต่อความสุขที่แท้จริงและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 7(1), 237-252.

Amaraporn Surakarn, Kanchit Saenubol, and Monthira Charupheng. (2016). Depression and Anxiety Disorders in the Elderly: Stories from the Caregivers. *International Journal of Behavioral Science*. 11(2), 63-76.

โทรศัพท์ 02-649-5000 ต่อ 12415 อีเมลล์ amaraporn.s@gmail.com

ความไม่เป็นธรรมทางสังคมสู่ภาวะอันตรายบนท้องถนน:
กรณีศึกษารถตู้โดยสารสาธารณะ

วัฒนกานต์ ลากสาร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาลักษณะความบีบคั้นกดดันจากความไม่เป็นธรรมทางสังคมที่เกิดกับผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถตู้โดยสารสาธารณะ เพื่อมุ่งตอบคำถามว่าความไม่เป็นธรรมทางสังคมลักษณะใดบ้างที่บีบคั้นกดดันผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถตู้โดยสารสาธารณะ และส่งผลให้เกิดความขาดพร้อมหรือความไม่พร้อมที่จะมีพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยอย่างไรบ้าง โดยการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม จากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 36 คน พบว่า ผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถตู้โดยสารสาธารณะถูกบีบคั้นกดดันจากความไม่เป็นธรรมทางสังคม ดังนี้ 1) ขาดการจัดสรรสิทธิและผลประโยชน์ด้านความปลอดภัยให้แก่สมาชิกในสังคมอย่างเหมาะสมและเท่าเทียม 2) ขาดการถ่วงดุลคุณค่า ความต้องการผลประโยชน์ข้อได้เปรียบต่างๆ ของสมาชิกให้เกิดความเหมาะสม 3) ขาดโอกาสทางสังคมที่เท่าเทียมกัน โดยไม่ยึดติดกับความแตกต่างทุกรูปแบบที่จะได้รับความปลอดภัย 4) ขาดระบบหนุนเสริมผู้ที่ขาดพร้อม ผู้ที่ไม่พร้อมให้มีความเท่าเทียมทางสังคมที่จะได้รับความปลอดภัย

โดยลักษณะความไม่เป็นธรรมทางสังคมดังกล่าวข้างต้น เป็นผลมาจากแรงบีบคั้นกดดันจากโครงสร้างทางสังคมที่ประกอบสร้างขึ้น 7 โครงสร้าง ได้แก่ โครงสร้างการคุ้มครองทางสังคม โครงสร้างระบบการศึกษา โครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐ โครงสร้างการขัดเกลาของสังคม โครงสร้างบรรทัดฐานของสังคม โครงสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และโครงสร้างการกีดกันทางสังคม

วัฒนกานต์ ลากสาร

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองบูรณาการความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2559 ปริญญาตรีบัณฑิต
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2552 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2547 ศิลปศาสตรบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2559 - ปัจจุบัน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองบูรณาการความปลอดภัยทางถนน
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
พ.ศ. 2558 - 2559 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2553 - 2558 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2549 - 2553 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร
พ.ศ. 2547 - 2549 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2545 - 2547 นายช่างโยธา 5
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 7 สกลนคร
พ.ศ. 2532 - 2545 นายช่างโยธา 2
ศูนย์ปฏิบัติการเร่งรัดพัฒนาชนบท เขต 6 ขอนแก่น

โทรศัพท์

095-515-6902

อีเมล

Dr.wattakan@gmail.com

ตัวตน อัตลักษณ์ และการให้ความหมายต่อการบาดเจ็บซ้ำ
จากการขโมยเตอร์ไซค์ลัมซ้ำในวัยรุ่นชาย

สมเกียรติ ศรีประสิทธิ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาการให้นิยามความหมายต่อการ “ลัมซ้ำ” จากการขโมยเตอร์ไซค์ของวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อต้องการตอบคำถามว่า พวกเขามีมุมมองอย่างไรต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการขโมยเตอร์ไซค์บ่อยครั้ง และมีวิธีการป้องกันหรือ “ลดอันตราย” (Harm reduction) จากการเกิดอุบัติเหตุดังกล่าวอย่างไรบ้าง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจากวัยรุ่นชายจำนวน 6 คน ที่อาศัยในชุมชนรอบมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก เป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นมองว่าการ “ลัมซ้ำ” จากการขโมยเตอร์ไซค์เป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้ในหมู่เด็กผู้ชาย มีการจำแนกประเภทการลัมซ้ำออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การลัมแบบสมเหตุสมผล หรือมีสาเหตุการลัมที่เข้าใจได้ และ 2) การลัมแบบไม่สมเหตุสมผล หรือการลัมที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ โดยการลัมแต่ละประเภทจะก่อให้เกิด “อัตลักษณ์ทางสังคม” ของผู้ลัมที่แตกต่างกันไป ซึ่งจะส่งผลให้เพื่อนในกลุ่มมีมุมมอง ความคาดหวัง และการปฏิบัติต่อคนๆ นั้นแตกต่างกันไป นอกจากนี้ ยังพบว่า วัยรุ่นกลุ่มนี้ยังมีวิถีปฏิบัติในการป้องกันการลัมซ้ำและการลดอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุที่ถ่ายทอดและส่งต่อกันภายในกลุ่มด้วย เช่น วิธีการแต่งตัวเมื่อต้องขโมยเตอร์ไซค์ ทำทางที่ต้องทำเมื่อเกิดการลัมมอเตอร์ไซค์ เป็นต้น

สมเกียรติ ศรีประสิทธิ์

ที่ทำงานปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2559 กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

พ.ศ. 2539 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาโรคติดเชื้อ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2534 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2531 ประกาศนียบัตรพนักงานอนามัย วิทยาลัยสาธารณสุขภาคเหนือ พิษณุโลก

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2546 - ปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

พ.ศ. 2540 - 2545 นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก

พ.ศ. 2531 - 2539 นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครสวรรค์

ผลงานวิชาการ

Somprasit S., (2010). Epidemiology and solution of public health problems district, Journal of nursing and health sciences. Volume 4; Number 1: January - April 2010; 14 - 22.

Pandii W., Pariyanonda S. and Somprasit S., (2003). Epidemiology of Opisthorchiasis in Nakhonsawan. TJN, 52 (2): 112 - 121.

Limthongkul S. and Somprasit S., (2000). Diphtheria Outbreak in Phitsanulok Province, July 26 - 28, 1999, Monthly Epidemiology Surveillance Report. Volume 31; Number 8: August 2001; 253 - 262.

Somprasit S., (1999). Suspected Yaws Outbreak at Bangrakum district, Phitsanulok, 1999, Monthly Epidemiology Surveillance Report. Volume 30; Number 5: May 1999; 113 - 137.

Somprasit S., (1999). Investigation of R/O Rabies at Nurnmaprang district, Phitsanulok, 1999, Monthly Epidemiology Surveillance Report of Northern Region. Volume 9; Number 8: August 1999; 4 - 7.

Somprasit S., (1998). Investigation of Severe Diarrhea at Wadbost district, Phitsanulok, 1999, Monthly Epidemiology Surveillance Report of Northern Region. Volume 8; Number 9: September 1998; 4 - 7.

โทรศัพท์ 081-888-0556 อีเมล somkiats@nu.ac.th

ประสบการณ์ทางอารมณ์ ความทรงจำ และผัสสะของผู้ใช้ฝิ่นมาเป็นระยะเวลานาน

พิลาสินี วงษ์นุช

บทคัดย่อ

การศึกษาชิ้นนี้ศึกษาประสบการณ์การของผู้ใช้ฝิ่นมาเป็นระยะเวลานาน เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า ทำไมผู้ใช้ฝิ่นจึงไม่สามารถเลิกใช้ฝิ่นได้ ทั้งที่พยายามเลิกมาตลอดในระยะเวลา 20 ปี ทั้งการพยายามเลิกด้วยตัวเองคนละอย่างน้อย 10 - 15 ครั้ง และการเข้ารับการบำบัดในสถานพยาบาลคนละไม่ต่ำกว่า 5 - 6 ครั้ง โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ประวัติชีวิตและเรื่องเล่าเกี่ยวกับ “ฝิ่น” และ “ช่วงเวลาขณะใช้ฝิ่น” จากชายชาวอาข่า อายุระหว่าง 55 - 65 ปี จำนวน 6 ราย โดยทุกคนมีประสบการณ์การใช้ฝิ่นมาอย่างน้อย 25 ปี จากการศึกษาพบว่า การติดฝิ่นอาจไม่ได้มีสาเหตุจากสมองติดยา เป็นผู้ที่มีความเสื่อมทางศีลธรรม มีบุคลิกภาพบกพร่อง มีจิตใจอ่อนแอ หรือการมีบุคลิกภาพแบบพึ่งพิง ตามชุดคำอธิบายกระแสหลักแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์หรือประสบการณ์แบบหนึ่งของมนุษย์ ที่มีการเชื่อมโยงระหว่างร่างกาย อารมณ์ และผัสสะที่มีต่อการใช้ฝิ่น หลอมรวมเป็นพลังของความทรงจำ ความคิดถึง ความอาลัยที่มีต่อฝิ่นจนไม่สามารถตัดได้

พิลาสินี วงษ์นุช

ที่ทำงานปัจจุบัน อาจารย์ประจำสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาจิตวิทยา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2547 วิทยาศาสตรบัณฑิต จิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตวิทยา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน อาจารย์ประจำสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ผลงานวิชาการ

Tawatchai Apidechkul, Pilasinee Wongnuch, Siriyaporn Sittisarn and Thapakorn Ruanjai, Health Situation of Akha Hill Tribe in Chiang Rai Province, Thailand, Journal of Public Health and Development: 14 (1) January-April 2016.

รูปพรรณ เรือนใจ, ณัฐวรินทร์ กฤติยาภิชาติกุล, พิลาสินี วงษ์นุช, วิวัฒน์ แก้วดวงเล็ก.

ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ลำปางเวชสาร: 37 (2)

มกราคม - มิถุนายน 2559.

Adelowo Adeleke, Tawatchai Apidechkul, Phitsanuruk Kanthawee, Yanasinee Suma, Pilasinee Wongnuch. (2017). Contributing Factors and Impacts of Open Burning in Thailand: Perspectives from Farmers in Chiang Rai Province, Thailand. Journal of Health Research. 31 (2), 159-167.

Chadaporn Inta, Tawatchai Apidechkul, Siriyaporn Sittisarn, Pilasinee Wongnuch, Pussadee Laor, Yanasinee Suma, Korakot Chansareewittaya. (2017). Factors associated with hand foot mouth disease among children in day care center, Chiang Rai, Thailand. Asian Pacific Journal of Tropical Disease. 7 (7), 930-934.

โทรศัพท์ 063-783-9555 อีเมล pilasinee.won@mfu.ac.th

โลกของเวลาว่าง: การนิยามความหมายเวลาของผู้ใช้เมทแอมเฟตามีน

ชัยมงคล โชติวัฒนตระกูล

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษามุมมองของนักศึกษาผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนต่อสิ่งที่เรียกว่า “เวลาว่าง” เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า นิยาม “เวลาว่าง” ของนักศึกษาเหล่านี้คืออะไร แตกต่างจากมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์อย่างไม่มีส่วนร่วม ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 คน ในระยะเวลาประมาณ 5 เดือน จากการวิจัยพบว่า สำหรับมหาวิทยาลัยแล้ว “เวลาว่าง” ของนักศึกษา คือช่วงเวลาที่ต้องกำกับควบคุมอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้นักศึกษาใช้ไปอย่างไม่เป็นประโยชน์ และส่วนหนึ่งใช้ไปเพื่อเสพยาเสพติด จึงมีนโยบายการกำกับควบคุมกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในหลายระดับ อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของนักศึกษาผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนแล้ว นโยบายที่มุ่งจัดการเวลาว่างของนักศึกษาเพื่อป้องกันไม่ให้ไปใช้ยาเสพติดนั้น กลับเป็นสิ่งที่มาจำกัดการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคนแทน นอกจากนี้ นักวิจัยยังพบว่า ในหลายกรณี นักศึกษาผู้ใช้เมทแอมเฟตามีนกลับใช้เมทแอมเฟตามีนมาช่วยในการบริหารจัดการเวลาในชีวิตประจำวันของตนให้เกิดประสิทธิภาพด้วย

ชัยมงคล โชติวัฒนตระกูล

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการศึกษา กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน นักวิชาการศึกษา กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พ.ศ. 2557 - 2559 ผู้ปฏิบัติงานบริหาร กองพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พ.ศ. 2556 - 2557 นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พ.ศ. 2555 - 2556 ผู้ช่วยนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โทรศัพท์

087-040-4542

อีเมล

Chaimongkol@snru.ac.th

พฤติกรรมการใช้ยาแก้ไอของกลุ่มวัยรุ่นมุสลิมในมิติทางสังคมวัฒนธรรม จังหวัดยะลา
ยา ยาเสพติด อาหาร: ความหมายที่หลากหลาย (และไหลลื่น) ของ “ยาแก้ไอ” ในสังคมมุสลิม
สัญญา ยีอราน

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษามุมมองของวัยรุ่นมุสลิมต่อการใช้ยาแก้ไอในจุดประสงค์อื่นที่ไม่ใช่การใช้เพื่อการรักษาอาการเจ็บป่วย เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า นิยามความหมายของ “ยาแก้ไอ” ในมุมมองของพวกเขาคืออะไร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์วัยรุ่นอายุ 20 - 25 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 11 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเด็กและเยาวชน จำนวน 1 คน ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง สิงหาคม 2560 จากการศึกษาพบว่า พวกเขาานิยามความหมายของยาแก้ไอที่หลากหลายและไหลลื่นไปตามบริบท ในบางช่วงเวลา วัยรุ่นมุสลิมกลุ่มนี้ก็เห็นว่ายาแก้ไอคือ “ยาเสพติด” โดยตัวมันเอง ซึ่งให้โทษกับร่างกายได้หากใช้ไม่ถูกต้องตามคำแนะนำของเภสัชกร บางช่วงเวลาพวกเขามองว่าเป็น “เครื่องปรุงรส” ที่ช่วยให้หน้ากระหม่อมสามารถดื่มได้อย่างคล่องคอ ไม่มีรสขมจนเกินไป และในบางช่วงเวลา ก็มองว่ามันเป็น “ยา” ช่วยแก้ปัญหาสุขภาพของตัวเองอย่างการนอนไม่หลับได้

สัญญา ยีอราน

ที่ทำงานปัจจุบัน	เภสัชกรชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ พ.ศ. 2558 เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเภสัชศาสตรสังคมและการบริหาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2550 เภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2544 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน เภสัชกรชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา พ.ศ. 2551 - 2556 เภสัชกรปฏิบัติการ โรงพยาบาลรามัน จังหวัดยะลา
ผลงานวิชาการ	- การพัฒนาระบบการบริหารคลังเวชภัณฑ์หน่วยบริการปฐมภูมิ เครือข่ายสุขภาพ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา - คุณภาพของการเก็บรักษายาต้านวัณโรคที่บ้านของผู้ป่วย
โทรศัพท์	089-870-5625
อีเมล	yam_sanya@hotmail.com

จากผู้เชี่ยวชาญ...สู่อาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อน

ลาวัลย์ เวชอภิกุล

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาประสบการณ์ชีวิตของผู้ใช้ยาเสพติดที่ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครในองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานดูแลสุขภาพผู้ใช้ยาเสพติด โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยการลงพื้นที่สัมภาษณ์และสังเกตการทำงานของอาสาสมัครจำนวน 5 คน ซึ่งปฏิบัติงานมากกว่า 2 ปี ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานกับอาสาสมัครจำนวน 5 คน เพื่อตอบคำถามว่า นิยามและความคาดหวังต่อการเป็น “อาสาสมัคร” ในมุมมองของพวกเขาเป็นอย่างไร จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครเหล่านี้เข้ามาทำงานเพราะเคยประสบกับเหตุการณ์การเจ็บป่วยล้มตายของเพื่อนหรือคนในครอบครัวที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด ประกอบกับการได้เห็นการทำงานของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานอยู่ก่อน จึงตัดสินใจสมัครเข้ามาทำงาน สำหรับพวกเขาแล้ว “งานอาสาสมัคร” มีค่ามากกว่าแค่การทำงานเพื่อรับเงินเดือน แต่หมายถึงโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการเสริมสร้างคุณค่าในตนเอง และคุณค่าในการที่ได้ทำงานช่วยเหลือเพื่อนผู้ใช้ยาดูด้วยกัน ซึ่งคุณค่านี้เองที่เป็นแรงผลักดันสำคัญให้พวกเขาเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและลดการใช้ยาเสพติดของตัวเองลงได้ อย่างไรก็ตาม “เงินเดือน” ก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพวกเขา เพราะเป็นแหล่งรายได้สำคัญในการดำรงชีวิต ต่างไปจากนิยามการเป็นอาสาสมัครโดยทั่วไปซึ่งมักโยงกับการเป็นจิตอาสาที่ไม่หวังผลตอบแทน

ลาวัลย์ เวชอภิกุล

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิจัยอิสระ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2551 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2544 เศรษฐศาสตรบัณฑิต
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

มิถุนายน - ตุลาคม 2555 นักวิชาการอิสระ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา
งานควบคุมโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

พ.ศ. 2554 - 2555 Project Coordinator
มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ (AIDSNet)

พ.ศ. 2548 - 2554 Executive Assistant / LEARN TEAM
Facilitator องค์กร The Constellation (for AIDS/Life
Competence)

พ.ศ. 2544 - 2548 Area Coordinator
บริษัท TA ORANGE CO., LTD. (TRUE MOVE)

โทรศัพท์

089-105-3164

อีเมล

vlawan@gmail.com

ความทุกข์ของสตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติด

ฮัสนาห์ โต๊ะพา

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความทุกข์ของสตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติด การเผชิญความทุกข์ของสตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติด และรากฐานทางสังคมที่ส่งผลให้สตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติดมีความทุกข์ ผู้ให้ข้อมูลเป็นสตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติดจำนวน 12 คน และผู้เกี่ยวข้องจำนวน 12 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการบันทึกภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักการวิเคราะห์ของแวนมานเนน (Van Manen, 1990) ผลการศึกษาพบว่า 1) ความทุกข์ของสตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติด ได้แก่ การเลี้ยงดูและการศึกษาของบุตร อาชีพและค่าใช้จ่ายของครอบครัว และการดำเนินชีวิตอยู่ในภาวะที่สามีติตสารเสพติด ซึ่งส่งผลให้เกิดความทุกข์ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม 2) การจัดการความทุกข์ของสตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติด ได้แก่ การใช้ศาสนบำบัด เช่น การละหมาด การใช้หลักคำสอนของศาสนา ความอดทน และการยอมจำนนต่อบททดสอบของพระเจ้า เป็นต้น การผ่อนคลายความเครียดด้วยตนเอง เช่น การเล่นกีฬา สันทนาการ การระบายความทุกข์บนสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น และการมีแหล่งสนับสนุนทางสังคม เช่น การระบายความรู้สึกแก่บุคคลที่ไว้วางใจและการไปรับบริการปรึกษาจากหน่วยงานราชการ 3) รากฐานทางสังคมที่ส่งผลให้สตรีไทยมุสลิมที่สามีติตสารเสพติดมีความทุกข์ ได้แก่ การตีตราเพศสภาพของสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่และความทุกข์เชิงสังคม (ฮุกมปากัต) และโครงสร้างครอบครัวและชุมชนที่อ่อนแอ

ฮัสนาห์ โต๊ะพา

ที่ทำงานปัจจุบัน

อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549 พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

การพยาบาลครอบครัวและชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. 2542 พยาบาลศาสตรบัณฑิต

การพยาบาลละมดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

พ.ศ. 2542 - 2553 พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน

โรงพยาบาลมายอ จังหวัดปัตตานี

ผลงานวิชาการ

Hasna Tohpa, Ploenpit Thaniwattananon, Umpiporn Kautrakoon, (29-30

November 2012). Music as a Multi-cultural Innovation for Peace in the Unrest Area, Southern Thailand, Proceeding in the International conference on qualitative research in nursing and health, Adventures in qualitative research: Transversing with trustworthiness towards evidence-based practice, Manila: Bayleaf Hotel.

Ploenpit Thaniwattananon, Umpiporn Kautrakoon, & Hasna Tohpa, (18-20 October 2012), A study of the implementing of an integrated approach to rights-based planning and actions for children model: a case study in an unrest area, southern Thailand, Proceeding in Kunming International Nursing Conference, China.

รอฮานี เจาะอาแซ และ ฮัสนาห์ โต๊ะพา. (2560). อัตราการใช้สารเสพติดและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อป้องกันการใช้สารเสพติดในชุมชนมุสลิม จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(2), 195-207.

โทรศัพท์ 097-354-7191 อีเมล hasnatohpa@gmail.com

ยากลาย: ความเป็นตัวตน ผัสสะและสุนทรีย์ะ

สามารถ สุวรรณภักดี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษามุมมองของผู้สูบบุหรี่ยาเส้นต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ยาเส้น และการสูบบุหรี่ช่อง เพื่อตอบคำถามว่า ทำไมผู้สูบบุหรี่ยาเส้นบางคนจึงเลิกสูบบุหรี่ช่องอย่างเด็ดขาดและหันมาสูบบุหรี่ยาเส้นแทน ในขณะที่บางคนกลับไม่ได้เลิกสูบบุหรี่ช่องอย่างสิ้นเชิง แต่สูบลับไปมาระหว่างบุหรีทั้งสองชนิด โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้สูบบุหรี่ยาเส้นในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองกลาย อำเภอท่าศาลา จังหวัด นครศรีธรรมราช จำนวน 17 คน จากการศึกษาพบว่า นอกจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น ราคายาเส้นถูกกว่าบุหรีช่อง ยาเส้นหาได้ง่ายกว่าบุหรีช่องแล้ว ปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง คือ ปัจจัยทางการเมืองและสุนทรีย์ศาสตร์ หรือการมีอำนาจในการเลือกและสุนทรีย์ะจากผัสสะที่ได้รับจากยาเส้น ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนกลุ่มหนึ่งสูบลับไปมาระหว่างยาเส้นและบุหรีช่อง แทนที่จะสูบลับเฉพาะยาเส้นเพียงอย่างเดียว นั้น เป็นเพราะบุหรีช่องให้อัตลักษณ์ทางสังคมที่สำคัญต่อหน้าที่การงานแก่พวกเขา แตกต่างไปจากบุหรียาเส้นซึ่งให้อัตลักษณ์ทางสังคมในอีก ลักษณะหนึ่ง ทำให้พวกเขาเลือกสูบบุหรีทั้งสองชนิด สลับไปมาตามเวลาและสถานที่ที่เขาคิดว่า “เหมาะสม” ที่จะสูบบุหรีชนิดนั้นๆ

สามารถ สุวรรณภักดี

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวคู
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน นักวิชาการสาธารณสุข
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวคู จังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2538 - 2549 นักวิชาการสาธารณสุข
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในอำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2535 - 2538 เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในอำเภอปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลงานวิชาการ

- การวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างระดับน้ำในภาชนะ
สีของภาชนะและระดับความสูงของภาชนะ กับ การเกิดลูกน้ำ
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดการภาวะเสี่ยงซึมเศร้าด้วย
กระบวนการเรียนรู้สาเหตุของการเกิดภาวะซึมเศร้า
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเรื่อง การค้นหาและการ
จัดการจุดวิกฤติของการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของเกษตรกร
ตำบลสระแก้ว
- การวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ประสิทธิภาพการลดเชื้อ *Escherichia coli*
ในผักเครื่องเคียงจากการล้างด้วยน้ำบ๊วย
- การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยเรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่
เหมาะสมในพื้นที่อำเภอท่าศาลา สำหรับผู้ป่วยที่ทำหัตถการที่บ้าน

โทรศัพท์

089-867-8371

อีเมล

samsam.spk@gmail.com

บุหรี: ประสบการณ์ ผัสสะ การเลิกบุหรี

ดวงใจ สอนเสนา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาประสบการณ์การเลิกบุหรีได้ด้วยตัวเองของคนกลุ่มหนึ่ง เพื่อมุ่งตอบคำถามว่า ปัจจัยอะไรที่ช่วยให้คนเลิกบุหรีได้ด้วยตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องเข้าร่วมโปรแกรมบำบัดที่สถานบริการสุขภาพจัดให้ การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการฟัง “เรื่องเล่า” (Narrative) ว่าด้วยประสบการณ์การสูบบุหรีและการเลิกบุหรีของบุคคลจำนวน 11 คน อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้พวกเขาเลิกบุหรีได้ด้วยตัวเอง คือ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการขึ้นราคาบุหรี บุคคลรอบข้างขอร้องให้เลิก การมีโรคประจำตัวและการไม่มีภาระที่ต้องรับผิดชอบจนเกิดภาวะเครียดแล้วสูบบุหรีเหมือนแต่ก่อน จึงเกิดการตัดสินใจเลิกบุหรีด้วยตนเอง ผู้เลิกบุหรีด้วยตัวเองเหล่านี้ยังมีกระบวนการเลิกบุหรีที่คล้ายกัน กล่าวคือ ประการแรก ต้องตั้งใจแน่วแน่ที่จะเลิก บอกครอบครัว คนรอบข้างว่าจะเลิกบุหรี ประการที่สอง ต้องอดทนต่ออาการอยากยาช่วงแรก ได้แก่ อาการหงุดหงิด ซึมเศร้า ซึมเศร้า ง่วงนอน ประการที่สาม ใช้เทคนิคต่างๆ เช่น ลดจำนวนมวนบุหรี หาสิ่งชดเชยมาทดแทนอรรถประโยชน์ที่ได้รับจากบุหรี เป็นต้น การเลิกบุหรีด้วยตนเองจะทำให้ผู้เลิกสูบบุหรี เกิดความภาคภูมิใจที่สามารถเลิกเองได้ จดจำช่วงเวลาเลิกบุหรีได้เป็นอย่างดี

ดวงใจ สอนเสนา

ที่ทำงานปัจจุบัน

พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปอพาน จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2549 สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2543 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

พ.ศ. 2553 นักวิชาการสาธารณสุข
ปฏิบัติการในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ

พ.ศ. 2547 นักวิชาการสาธารณสุข

พ.ศ. 2538 เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

ผลงานวิชาการ

- การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
ชนิดที่ 2 ศูนย์สุขภาพชุมชนปอพาน อำเภอนาเชือก
จังหวัดมหาสารคาม

- ชุมชนช่วยคิดครอบครัวช่วยฝัน สานพลังไร้ควันบุหรี บ้านปอพาน
ตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

- การป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นตำบล
ปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

- ผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ลด ละ เลิก บุหรีในชุมชน
ตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

โทรศัพท์

089-861-4356

อีเมลล์

jaaedj@hotmail.com

พื้นที่ห้ามสูบบุหรี่: ความหมายและมุมมองของนักสูบบุหรี่ในบริบทของชุมชน

วยุรฉัตร สubin

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษามุมมองของผู้สูบบุหรี่ที่มีต่อป้ายห้ามสูบบุหรี่ในพื้นที่สาธารณะ เพื่อตอบคำถามว่า ทำไมผู้สูบบุหรี่จำนวนหนึ่งจึงสูบบุหรี่ในบริเวณที่มีป้ายห้ามสูบบุหรี่ติดไว้ โดยมุ่งหวังว่าการเข้าใจมุมมองของพวกเขาจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้สูบบุหรี่ จำนวน 20 คน ในเขตพื้นที่อำเภอหนองบัว จังหวัดอุบลราชธานี จากการศึกษาพบว่า ผู้สูบบุหรี่ให้ความหมายของพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ว่า ไม่ใช่พื้นที่สาธารณะ เพราะขณะสูบบุหรี่นั้นมีเพียงตัวเองอยู่คนเดียวหรือสูบบุหรี่ร่วมกับกลุ่มนักสูบบุหรี่ด้วยกัน และข้อความในป้ายไม่โดนใจนักสูบบุหรี่ ไม่สามารถโน้มน้าวใจที่จะให้ปฏิบัติตามได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ได้แปลว่าพวกเขาไม่มี “จิตสำนึกสาธารณะ” เพราะในบางสถานการณ์ เช่น การไปเยี่ยมเพื่อนที่ป่วย การอยู่กับครอบครัว ผู้สูบบุหรี่เหล่านี้ก็ไม่สูบบุหรี่ แม้ว่าในบริเวณดังกล่าวจะไม่มีป้ายห้ามสูบบุหรี่ก็ตาม จึงสะท้อนให้เห็นว่า “ป้ายห้ามสูบบุหรี่” ไม่มีอำนาจในตัวเองที่จะสามารถกำกับพฤติกรรมของผู้สูบบุหรี่ได้แต่จำเป็นต้องนำความเข้าใจมุมมองเรื่อง “พื้นที่สาธารณะ” และแนวคิด “ความเสี่ยงทางสังคม” เข้ามาพิจารณาพร้อมด้วย เพื่อทำให้ป้ายห้ามสูบบุหรี่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วยุรฉัตร สubin

ที่ทำงานปัจจุบัน

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกเทียม จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550 ประกาศนียบัตรการศึกษาต่อเนื่อง
สาขาพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง
สาขาเวชปฏิบัติชุมชน

พ.ศ. 2544 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
วิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกเทียม จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2547 - 2554 พยาบาลประจำ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนแดง จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2544 - 2546 พยาบาลประจำ โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

โทรศัพท์

095-621-8868

อีเมลล์

subinvayu@gmail.com

อรรถประโยชน์ทางสังคมของการสูบบุหรี่ในมุมมองวัยรุ่น อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

อนุชา ยาวีไชย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาอรรถประโยชน์ทางสังคมของการสูบบุหรี่ในมุมมองของวัยรุ่น และเหตุผลของวัยรุ่นที่ต้องการอรรถประโยชน์ทางสังคมของการสูบบุหรี่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 12 คน ที่ถูกเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) ด้วยการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่า บุหรี่มีอรรถประโยชน์ทางสังคมที่สำคัญสำหรับวัยรุ่น คือ การได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งการตัดสินใจสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในแต่ละสถานการณ์ขึ้นอยู่กับความตั้งใจเลือกระหว่างความเสี่ยงด้านสุขภาพ (Health risks) กับความเสี่ยงทางสังคม (Social risks) ดังนั้น Health Intervention เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตที่จะช่วยให้วัยรุ่นไม่ใช่นักสูบหน้าใหม่ หรือวัยรุ่นเลิกบุหรี่ได้นั้น ควรตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ไม่แยกขาดจากเงื่อนไขบริบทชีวิตวัยรุ่นที่เฉพาะเจาะจง

อนุชา ยาวีไชย

ที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพนานิคม จังหวัดเพชรบูรณ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพนานิคม จังหวัดเพชรบูรณ์
พ.ศ. 2547 - 2549 นักวิชาการสาธารณสุข
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลระวิง จังหวัดเพชรบูรณ์

โทรศัพท์

089-562-2410

อีเมล

anuchai50@hotmail.com

ดำเนินงานโดย
แผนงานวัฒนธรรมกับความเสี่ยงสุขภาพ
[Facebook.com/CultureandHealthRisks](https://www.facebook.com/CultureandHealthRisks)

สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ
ชั้น 3 อาคาร 88/37 (คลังพัสดุ) ซอยสาธารณสุข 6 กระทรวงสาธารณสุข
ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
โทรศัพท์: 0 2590 2375 E-mail: chrproject58@gmail.com Website: www.shi.or.th